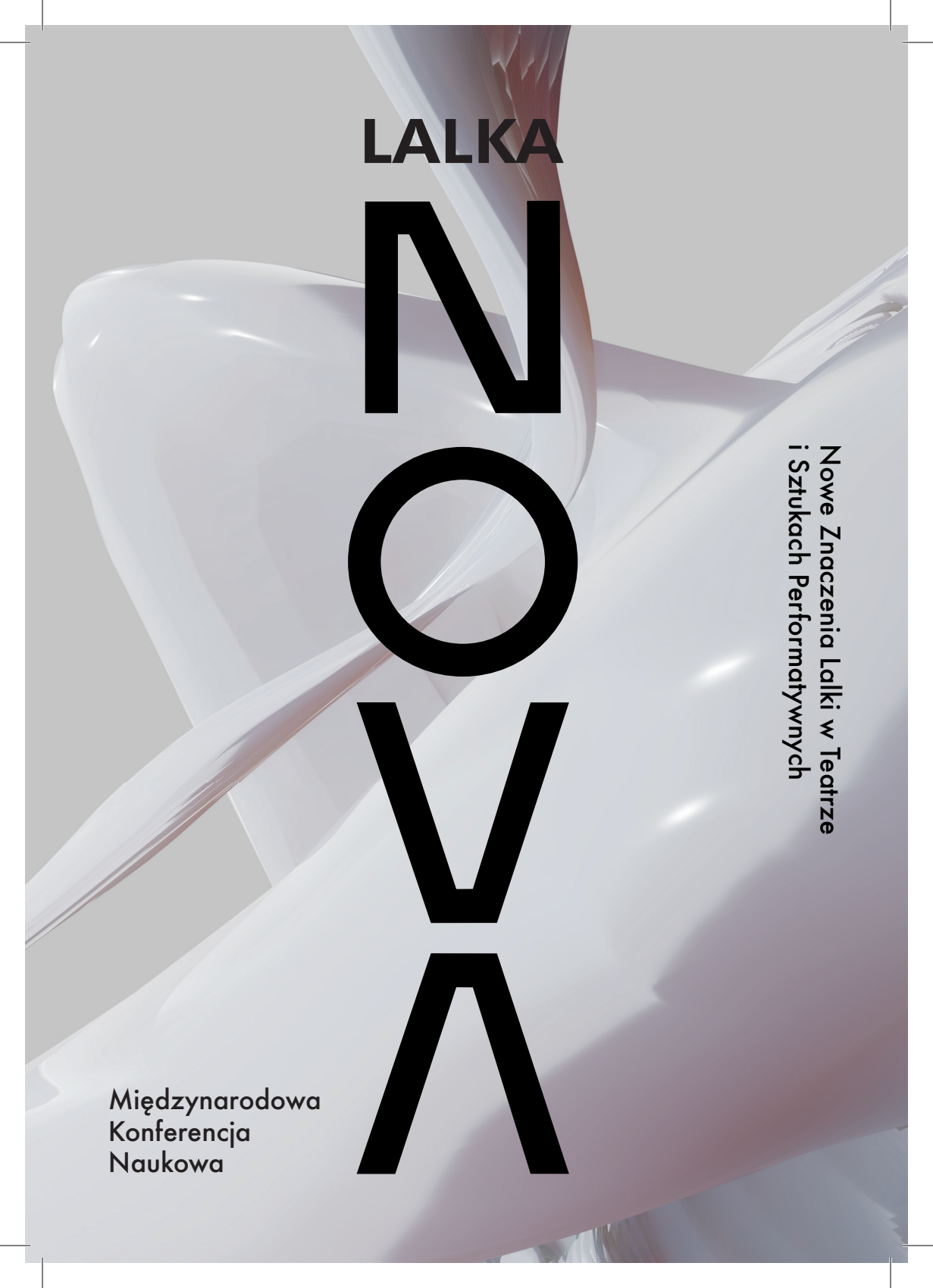

LALKA NOWA

Nowe Znaczenia Lalki w Teatrze
i Sztukach Performatywnych

Międzynarodowa
Konferencja
Naukowa

**Akademia
Sztuk
Teatralnych**

im. St. Wyspiańskiego w Krakowie
Filia we Wrocławiu

**MIĘDZYNARODOWA
KONFERENCJA NAUKOWA
LALKA NOVA
Nowe znaczenia lalki w teatrze
i sztukach performatywnych**

04–07 listopada 2021

ORGANIZATOR:

Wydział Lalkarski
Akademia Sztuk Teatralnych
im. Stanisława Wyspiańskiego w Krakowie
Filia we Wrocławiu
ul. Braniborska 59, Wrocław
www.ast.wroc.pl/konferencja
lalka.nova@ast.wroc.pl
FB: LALKANOVA

KURATORKA:

dr hab. Ewelina Ciszewska

KOORDYNATORKA KONFERENCJI:

Aga Błaszczak

MANAGERKA PROJEKTU:

Anna Wodzisławska

PROJEKT PLAKATU:

Katarzyna Trzewik

IDENTYFIKACJA WIZUALNA:

Sebastian Iwanowski
Katarzyna Trzewik

Projekt identyfikacji wizualnej powstał w ramach współpracy z Wydziałem Sztuki Nowych Mediów Polsko-Japońskiej Akademii Technik Komputerowych w Warszawie.

OPIEKUNKA PROJEKTU:

Monika Marek-Lucka

TŁUMACZENIE:

Agnieszka Rychlewska

RADA NAUKOWA KONFERENCJI:

dr Anna Ivanova
dr Ida Hledíková
dr hab. Ewelina Ciszewska
prof. dr hab. Mirosław Kocur

AUTORZY FOTOGRAFII:

Grzegorz Gołębiowski
Natalia Kabanow
Girts Ozoliņš
Sander Hezeen
Karolina Kratochwil
Karina Reske

Konferencja jest współfinansowana ze środków Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu.

PATRONI:

TEATR LALEK

PARTNERZY:

POLISH-JAPANESE
ACADEMY OF INFORMATION
TECHNOLOGY

wrocławski
teatr lalek

VYSOKÁ
ŠKOLA
MÚZICKÝCH
UMENÍ

supported by

• Visegrad Fund

N

O

V

A

Każdy czas ma własny język. Nieważne, jakiego medium używamy, istotny jest sposób myślenia. Sztuka lalkarska – jak każda sztuka – rozwija się poprzez zmiany. Kiedy zachowujemy i pielęgnujemy tylko przeszłość, zamrażamy rozwój. Kiedy przekraczamy granice konwencji i tradycji robi się ciekawiej, inaczej. Sztuka ożywa i pulsuje.

LALKA NOVA to debata o współczesnym lalkarstwie w kontekście zmian społecznych, technologicznych, klimatycznych, to wezwanie do rozpoznania w sobie elementu globalnego ekosystemu i rozwijania myśli, która przeniesie nas dużo dalej niż możemy to sobie wyobrazić.

Program konferencji obfituje w wiele wydarzeń, również z pogranicza sztuk: drukowanie lalki w 3D, performanse, pitchingi stymulujące art network, wykłady mistrzowskie i perfo prelekcje o pamięci, czułości, ciele, zwierzętach, o sztucznej inteligencji i cyber lalkach. Definiujemy się przez to, co było – co jest – co będzie. Czy idea lalki nowej przekroczy granice rzeczywistości?

„Różnorodność tego, co możemy stworzyć, jest prawie nieograniczona” powiedział mi ostatnio w rozmowie artysta wizualny młodego pokolenia, Vlad Boyko. I ja w to wierzę. Zmiany w świecie wpływają na zmiany naszego doświadczania świata. Dlatego odważmy się tworzyć przyszłość!

dr hab. Ewelina Ciszewska

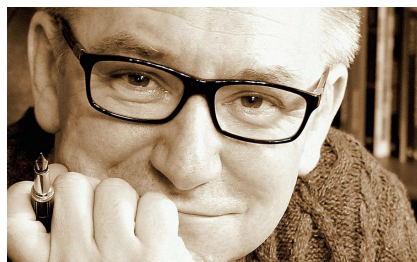

**Prof.
Mirosław Kocur**

Sprawczość rzeczy.

W wykładzie zaprezentuję posthumanistyczne teorie rozpoznające sprawczości rzeczy i przedstawię twórczość mało w Polsce znanego artysty belgijskiego Krisa Verdoncka, który najradzykalniej – moim zdaniem – eksploruje granice performatywności rzeczy i człowieka. Wykład ma zainspirować artystów do własnych poszukiwań „Lalki Nowej” i wskazać nowe obszary artystycznych eksperymentów.

**Prof.
Marek Kaczmarzyk**

Czytamy ruch – rozumiemy człowieka. O mechanizmach lustrzanych i przekraczaniu granic.

Neurobiologia empatii skupia się na istnieniu i działaniu tzw. neuronów lustrzanych. To struktury mózgu ludzkiego reagujące na zachowania innych a także na ich umowne reprezentacje. Jesteśmy wrażliwi na uproszczenia w takim samym stopniu w jakim odbieramy całość przekazu. Z perspektywy neuronauk lalka może być sposobem ekspozycji określonego, w danej chwili istotnego obszaru reakcji.

WYKŁADY

**Prof.
Marek Waszkiel**

Lalka XXI wieku.

Coraz trudniej odnaleźć dziś klasyczne techniki lalkowe. Najwybitniejsi twórcy wypracowali własne stylistyki: Hoichi Okamoto, Neville Tranter, Ilka Schönbain, Frank Soehnle, Duda Paiva i inni. Wystąpienie, ilustrowane materiałami filmowymi, dotyczy będzie lalek początku XXI wieku.

**mgr
Piotr Krajewski**

Lalka – anatomie niepokoju.

Lalki, androidy, ciała wirtualne – niepokoje kulturowe i obietnice cywilizacyjne. Krótki przegląd fascynacji lalką w sztukach wizualnych.

MISTRZOWSKIE

Duda Paiva

Lalka współczesna
– zaćmienie jaźni.

Jak ruch rewolucjonizuje nowe pokolenie? Od przygotowania do efektów końcowych – co trzeba zrobić, aby stać się lalkarzem performującym ruch.

dr hab.

Ewa Satalecka

Czy AI mnie potrzebuje?

Autorka wykładu podzieli się wątpliwościami i refleksją na temat swojej użyteczności jako człowieka, projektantki i pedagoga oraz fascynacją współczesnymi badaniami neuro-informacyjnymi.

MISTRZOWSKIE

WYKŁADY

prof. Ellen Pearlman

Czy w ludzkiej świadomości jest miejsce, gdzie nie sięga inwigilacja? Nowe Horyzonty w Nowych Mediach.

W wykładzie zostaną wymienione projekty „Noor” i „AIBO”. „Noor” to pierwsza na świecie interaktywna immersyjna opera mózgowa w 360-stopniowym teatrze. Emocje performerki uruchamiają banki danych wideo, środowisko dźwiękowe i libretto, gdy publiczność ogląda jej fale mózgowe na żywo. AIBO (Artificial Intelligent Brainwave Opera) to interaktywna historia miłosna, rozgrywająca się między ludzką postacią Ewą a AIBO, specjalnie zaprojektowaną „chorą” sztuczną inteligencją.

mgr Krzysztof Garbaczewski

Teatr Dream Adoption Society w metavers.

Wykład dotyczący cyfrowego teatru Dream Adoption Society, cyfryzacji postaci aktora, a także życia i tworzenia w metaverse. Dream Adoption Society korzysta z takich rozwiązań jak: skanowanie i implementacja aktorów do wirtualnego środowiska 3D na żywo, aplikacje umożliwiające doświadczanie wirtualnej rzeczywistości przez wielu odbiorców jednocześnie, kreacja cyfrowych środowisk VR czy wykorzystanie holograficznych postaci generowanych w czasie rzeczywistym w rozszerzonej rzeczywistości.

dr Patrycja Terciak

Doktor w dziedzinie sztuki, dyscyplinie sztuk plastycznych
i konserwacji dzieł sztuki (Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku).

Teatrolożka i kulturoznawczyni (Uniwersytet Łódzki).

> Ślad pamięci jako animant.

Terciak omawia drogę badawczą oraz praktykę artystyczną od momentu wskazania na fotografiach śladów (pamięci), przez pracę z mikroskopami- fotomikrografią, pracę z aktorami- lalkarzami nad akcją „Klisza- błona-ślad” z użyciem śladu pamięci jako animanta, po badanie (śladów) pamięci odbiorców zetkniętych z materią w akcji „13. klatka”.

---

dr Aleksandra Pejcz

Aktorka-lalkarka, wykładowczyni AST im. S. Wyspiańskiego w Krakowie,
Filia we Wrocławiu, Wydział Lalkarski.

> Potencjał współczesności klasycznych technik teatru lalek na przykładzie pracy ze studentami w ramach przedmiotu „Gra aktorska pacynką”.

Twórcze przetwarzanie klasycznych technik teatru lalek, jako bogaty obszar do poszukiwań „lalki nowej”.

---

prof. Rosario Perricone

Profesor antropologii i dyrektor Muzeum Lalek
im. A. Pasqualino (Palermo-Włochy).

> Cyber pupos.

Wystąpienie przedstawia zmiany jakie przechodzą sycylijskie lalki, gdy spotykają technologie, sztukę współczesną i wideo.

PRELEGENCI

dr Karol Suszczyński

Historyk i krytyk teatru lalek, adiunkt w Akademii Teatralnej
im. A. Zelwerowicza w Warszawie, Filia w Białymstoku.

➤ Rozwój przez równowagę.

Referat ma zwrócić uwagę na istotny czynnik rozwoju teatru lalek, którym według prelegenta jest równowaga elementów scenicznych dzieła.

Katarzyna Hora

Reżyserka, dramaturżka, współzałożycielka Teatru im. Stefana Batorego.
Studentka AST we Wrocławiu.

➤ Nowa przestrzeń dla sztuk lalkarskich w teatrze immersyjnym.

Wykład performatywny połączony z próbą teatralną dotyczy analizy immersji i potencjału użycia teatru lalek w teatrze immersyjnym.

NOVY TEATR

PRELEGENCI

NOVY TEATR

dr Marzenna Wiśniewska

Adiunkt w Instytucie Kulturoznawstwa UMK w Toruniu.

> „Kolej na kobiety”: nowe spojrzenie na lalkarstwo.

Nawiązując do teorii feministycznej, proponuję określenie „kolej na kobiety” do analizy zjawisk reprezentacji kobiet i podejść feministycznych w solowym lalkarstwie kobiet w Polsce.

---

mgr Agata Drwięga

Badaczka teatru dla dzieci i teatru lalek oraz specjalistka ds. edukacji w Teatrze Animacji w Poznaniu.

> Zwierzęta: starzy-nowi bohaterowie na scenie teatru lalek.

Zwróć uwagę na to, jak wywiedzione z ekokrytyki postulaty empatycznego spojrzenia na zwierzęta mogą realizować się w teatrze lalek.

mgr Sofie Neu

Artystka i edukatorka. Działa w niezależnych projektach w dziedzinie teatru partycypacyjnego i tańca, sztuk audio oraz jako dramaturg w Teatrze Lalek w Magdeburgu w Niemczech.

> Quintland, ludzkie zoo: uprzedmiotowienie obnażonego ciała i teatralna praktyka personalizowania przedmiotów.

W 1934 roku Kanadyjka Elzire Dionne urodziła pięcioraczki -sensacja. Dziewczynki zostały oddane pod opiekę władz, odizolowane i wystawiane jak zwierzęta w zoo. Dlaczego i z jakiego powodu pięcioraczki były wystawiane publicznie i dlaczego teatr postaci i przedmiotu wydaje się szczególnie odpowiedni do podjęcia tego tematu?

---

mgr Jessica Hölzl

Asystentka do spraw naukowych w Instytucie Studiów Teatralnych w Lipsku. Jej badania szczególnie skupiają się na współczesnych formach teatralnych opartych na przedmiotach.

> NOWA LALKA – Ciało Lalki – Ciało jako Lalka.

Prezentacja obejmuje przykłady współczesnego teatru oparte- go na przedmiotach, które ukazują ludzkie ciała jako postacie potraktowane technikami znanymi z klasycznego teatru lalek. Czy może istnieć teatr lalek bez lalek?

---

dr Natalia Sakowicz

Aktorka. Absolwentka i wykładowczyni Akademii Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie Filii w Białymstoku.

> „Touch me, I want to feel your body”

Wykład performatywny z elementami warsztatu, ukazujący wpływ technik uważności na pracę aktora z lalką.

mgr Nataliia Shapovalova

Aktorka, wykładowczyni Reżyserii Teatru Animacji na Narodowym Uniwersytecie Sztuki im. I.P. Kotłarewskiego w Charkowie.

> Monolog z lalką jako ważny etap kształcenia zawodowego współczesnego aktora teatru animacji.

Prezentacja poświęcona jest metodzie „monolog z lalką”, która jest procesem edukacyjnym aktorów teatru animacji i została wprowadzona do programu akademickiego, aby otworzyć przed studentami nowe możliwości odnalezienia nowoczesnych form teatru animacji, twórczego rozwoju ich osobowości i wyrażania siebie.

dr Michał Jarmoszuk

Aktor-lalkarz w Białostockim Teatrze Lalek. W 2010 roku ukończył Akademię Teatralną im Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie filii Białostockiej, gdzie obecnie jest zatrudniony jako adiunkt.

> V-raj

Tematem wykładu będzie Lalka Spersonalizowana. Forma, która może istnieć fizycznie i wirtualnie. Na ile możemy sobie pozwolić w relacjach z Czymś, co zostało zaprojektowane tylko dla nas, zgodnie z naszymi wytycznymi?

---

dr Mareike Gaubitz

Szefowa ośrodka badawczego Niemieckiego Forum Sztuki Lalkarskiej, niezależna wykładowczyni i autorka.

> Lalki 4.0 – Muzeum bez ścian. Wystawa niewystawialna.

Rzeczywistość Wirtualna staje się sceną – muzeum grą. O tym, jak można wspólnie zastanowić się nad badaniami w dziedzinie sztuki lalkarskiej i artystycznym wykorzystaniem nowych technologii.

TEATR BEZ CZŁOWIEKA?

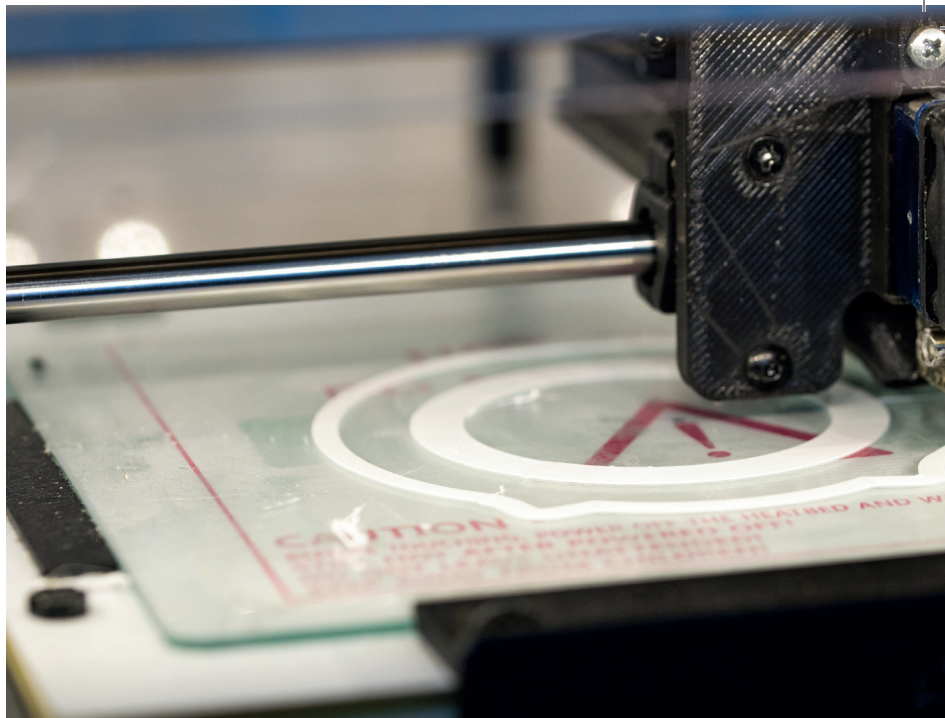
mgr Juraj Bako

Doktorant na Wydziale Lalkarskim w Wyższej Szkole Sztuk Scenicznych w Bratysławie.

> Lalka ulepszona: wykorzystanie technologii 3D w praktyce lalkarskiej.

Prezentacja o możliwościach łączenia technologii ze współczesnym lalkarstwem.

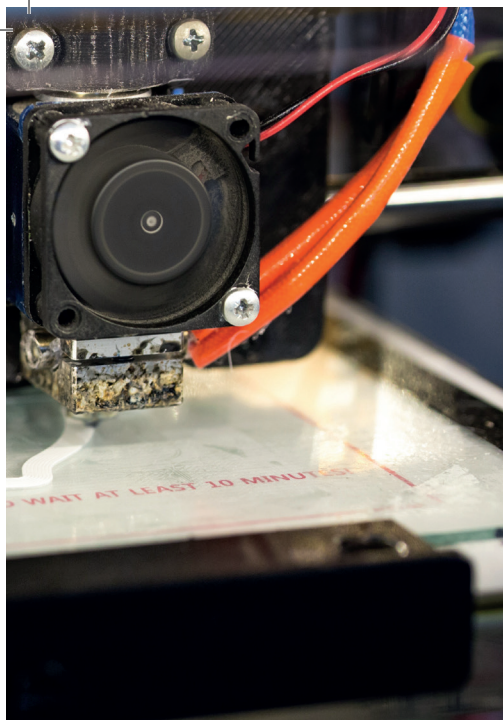

w_w_v_lalka.nova

Otwarcie Konferencji i instalacji intermedialnej.

Instalacja intermedialna <w_w_v_lalka.nova> to połączenie działań artystycznych i technologicznych w otwartej przestrzeni interaktywnej, skupiającej się wokół idei, znaczenia i możliwości lalki we współczesnym teatrze oraz sztuce.

Osią instalacji jest modułowa lalka stolikowa 3D według projektu Mateusza Mirowskiego będąca połączeniem rozwiązań konstrukcyjnych spotykanych w klasycznych technikach animacyjnych z możliwościami technologii druku trójwymiarowego. Projekt lalki 3D to swego rodzaju matryca i open source jednocześnie, otwierająca pole do własnej interpretacji przez zaproszonego artystę Markusa Wintersbergera. Siostrzane Lalki Nove będą równolegle drukowane w czasie rzeczywistym w trzech różnych miastach: Wrocławiu, Warszawie i Wiedniu. Procesy te będzie

Idea i koncepcja:
dr hab. Ewelina Ciszewska (AST)
mgr Aga Błaszczak

Projekt formy:
dr Mateusz Mirowski (ASP)

Modelowanie 3D:
dr Bartosz Zamarek (ASP)

Transformacja formy 3D:
prof. Markus Wintersberger (St. Pölten UAS)

Przygotowanie do druku 3D (Wrocław):
dr Damian Banasz (ASP)

Przygotowanie do druku 3D (Warszawa):
mgr inż. Michał Tomaszewski (PJATK)

Przygotowanie do druku 3D (Wiedeń):
prof. Markus Wintersberger (St. Pölten UAS)

można oglądać za pośrednictwem streamingu na żywo. Uczestnicy konferencji we Wrocławiu będą mogli wejść w bezpośrednią interakcję z instalacją m.in. poprzez otwarte stanowisko kreatywne i przestrzeń dźwiękową.

6 listopada podczas formatywnego zamknięcia instalacji odbędzie się streamowana na żywo sesja improwizacji teatralnych z powstałymi w trakcie trwania instalacji formami i animantami.

Interaktywna przestrzeń dźwiękowa:
mgr Adam Milwiw-Baron (SMN)

Performerzy:
Andrea Nagl & Markus Wintersberger (Wiedeń)
Klaudia Cygoń, Paweł Majchrowski (Warszawa)
Studenci Wydziału Łalkarskiego AST (Wrocław)

Współpraca:
dr Jakub Karpoluk (PJATK)
dr hab. Ewa Satalecka (PJATK)
mgr Klaudiusz Ślusarczyk (PJATK)

TOWARZYSZACE

Sesja pitchingowa PRESENT YOUR IDEA!

Podczas sesji zostanie zaprezentowanych 6 projektów artystycznych, badawczych i edukacyjnych na różnych etapach rozwoju. Prezentacje będą miały formę krótkich 4-minutowych wystąpień. Celem pitchingu jest zaprezentowanie projektów szerokiej publiczności oraz zainteresowanie nimi potencjalnych partnerów, współpracowników czy sponsorów.

Spektakl *Zostałam sceną*

Zapraszamy na pokaz czerni, podczas którego wszystko jest czarne, a jednak coś widać. Istnienia szukamy z materiałami – dogadałyśmy się z nimi na wymiany naszych energii. Spektakl jest bez słów, za to z działaniami i obrazami, dzięki którym mogą Państwo kontemplować swoje własne doświadczenia.

Pomysł, scenografia, reżyseria i wykonanie: Monika Reks / Coma Ni Cres
Czas trwania: 40 min.

Poszukiwania form nowych Pokaz etiud studentów białostockiej Filii Akademii Teatralnej im. A. Zelwerowicza w Warszawie

W trakcie poszukiwań nowych form lalkowych w ramach przedmiotu „Współczesne techniki lalkowej” prowadzonego przez Paulę Czarnecką powstały etiudy mające znamiona performatywne i bazujące na osobistych przemyśleniach adeptów sztuki lalkarskiej. Charakterystyczne dla każdej z nich jest wykorzystywanie i adaptowanie konkretnych przestrzeni:

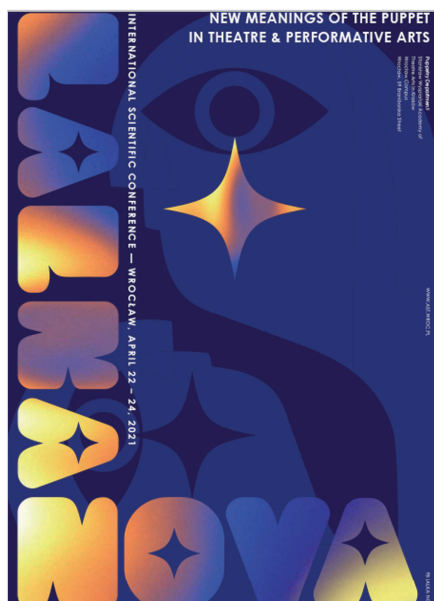
„Apel wartości” (Martyna Gajak) - etiuda pokazuje swego rodzaju zależność między wartościami, jakie wpaja się dzieciom w szkolnych ławkach. Poprzez zaproszenie na przedstawienie inspirowane szkolną akademią autorka porusza temat poczucia patriotyzmu.

„Wzorowa” (Alex Gosławska) - autorka zaprasza do celebrowania szkolnych, „czerwono-paskowych dokonań”.

„Hybryda” (Oskar Lasota) - etiuda stworzona z poczucia niezgody twórcy na obecną bezmyślność ludzi w stosunku do zwierząt. Przenosząc widza do świata zaczerpniętego z wybiegów mody Aleksandra McQueena podejmuje walkę z napędzanym przez masmedia konsumpcjonizmem.

Czy są to formy NOVE? Czy może raczej „klasyczne formy współczesne”?... - po każdym pokazie zapraszamy do dyskusji.

TOWARZYSZACE

Wystawa *Lalka NOVA: studium postaci*

Gdzie kryje się postać Lalki NOVEJ? Czy szukać jej w świetle, czy też w cieniu? Czy powinniśmy nadać jej wymiar cielesny, czy też określać poprzez powidoki, jakie zostają po intensywnym jej wypatrywaniu? Czy Lalka NOVA oznacza nową strukturę, czy zawieszenie zasady porządku? Każdy z plakatów odpowiada na to pytanie zarówno poprzez język obrazu, jak i towarzyszący mu krótki tekst.

Na wystawie zaprezentowanych zostanie 25 plakatów, spośród których został wybrany oficjalny plakat konferencji Lalka NOVA. Zadania zaprojektowania plakatu, a na jego podstawie i identyfikacji wizualnej wydarzenia, podjęli się studenci pracowni Moniki Marek-Luckiej na Wydziale Sztuki Nowych Mediów Polsko-Japońskiej Akademii Technik Komputerowych w Warszawie.

Spektakl Staruszek

monolog rozłożony na 19 obrazów narratora, 7 mężczyzn i 3 kobiety, dźwięki, wokale, ruchome obrazy i światło na motywach komedii Tadeusza Różewicza „Śmieszny staruszek”

Reżyseria, adaptacja,
koncepcja plastyczna:
Ewelina Ciszewska (AST)

Lalki – opieka artystyczna
oraz wykonanie:
Marlena Zakrzewska (AST)

Tekst: spektakl na motywach
komedii Tadeusza Różewicza
„Śmieszny staruszek”

Pracownia:
Ilona Szurkowska (AST)

Muzyka – kompozycja
oraz wykonanie na żywo:
Marcin Krzyżanowski

Pomoc konstrukcyjna:
Piotr Kochanowski (AST)

Narrator oraz wokalizy:
Mieczysław Litwiński

Scenografię wykonał
zespół techniczny Instytutu
im. Jerzego Grotowskiego
pod kierownictwem
Piotra Jacyka
i Andrzeja Walady

Projekcje oraz wideo:
Wojciech Hejno

Reżyseria światła:
Robert Baliński

Produkcja:
Instytut im. Jerzego
Grotowskiego we współpracy
z Wydziałem
Lalkarskim Akademii Sztuk
Teatralnych w Krakowie
Filii we Wrocławiu

Występują:
Arkadiusz Jaskot,
Aleksandra Kołtuniak,
Kornelia Niziołek,
Piotr Regdos,
Michał Remiszewski,
Jan Stasiczak,
Szymon Stęchły,
Adrian Wiśniewski,
Ewa Wyględowska,
Bartłomiej Zdeb

Premiera:
11 października 2021

Czas trwania: 60 minut

TOWARZYSZACE

Spektakl *Pokłóć się ze mną*

W dystopijnej scenerii rajskiego ogrodu, mężczyzna i kobieta zmierzają się z najtrudniejszym dla człowieka pytaniem – czy pytać w ogóle warto? “Pokłóć się ze mną!” to obraz pierwszego kroku w nieznaną. Czy podróż w niezbadany świat przyniesie bohaterom szczęście?

Reżyseria, scenografia, obsada: Julia Bochenek, Miłosz Broniszewski

Scenariusz: Miłosz Broniszewski

Projekt scenograficzny oraz projekt lalek: Dżesika Zemsta

Muzyka: Katarzyna Bem

Wykonanie lalek: Urszula Gołdowska

Czas trwania: 35 minut

Wystawa *Anatomie Niepokoju* we WRO Art Center.

W Centrum Sztuki WRO zaprezentujemy wybór dokumentacji, prac wideo i instalacji, w których artyści medialni testują nowe formy lalki i redefiniują jej znaczenie w przestrzeni sztuk interaktywnych i performatywnych. Na ekspozycji znajdą się zarówno ikoniczne prace związane z historią Biennale WRO, jak i najnowsze dzieła wybrane z trwającego 19. Biennale Sztuki Mediów WRO 2021 REVERSO. Spotkaniu towarzyszyć będzie performatywne oprowadzanie kuratorskie po wystawie i specjalna prezentacja pracy “Prapuszczka” Pawła Janickiego.

Panel dyskusyjny *Przedstawienie zwierząt w sztuce w duchu ekokrytyki*

Panel dyskusyjny z udziałem gości.

Prowadzenie: Agata Drwięga

Panel dyskusyjny *(Re)Thinking Puppet and Material Performance*

Panel dyskusyjny podsumowujący konferencję LALKANOVA z udziałem zaproszonych gości.

Prowadzenie: Marzenna Wiśniewska

TOWARZYSZACE

U studni Jakubowej.

Japoński teatr nō na nowo

Wykład gościnny: dr Jakub Karpoluk

Początek XXI wieku to wzrost znaczenia dialogu międzykulturowego w dziedzinie teatru. W ciągu ostatnich kilkudziesięciu lat, wyprodukowano wiele transnarodowych, transkulturowych i pośrednich dramatów shinsaku nō (nowo napisane nō), w tym “Nekyia Nō” (na podstawie Odyssey Book 11), “Chinkon-Repose of Souls” (autorstwa Jadwigi M. Rodowicz, wystawiany zarówno w Japonii, jak i w Polsce) oraz najnowszy projekt “U studni Jakuba”, austriackiego autora Dietharda Leopolda. Projekt ten wyprodukowany został we wrześniu 2019 roku w Austrii, Francji i Polsce, przez znany Teatr Tessenkai Nō. Autor referatu wziął udział w ostatniej produkcji, grając konwencjonalną rolę waki tsure. Liczba tego typu spektakli i chęć japońskich artystów do udziału w nich pokazuje, że mamy do czynienia z całym nurtem artystycznym, który redefiniuje konwencjonalne nō. Wystąpienie poszerza granice i redefiniuje współczesną konwencję nō, dodając do niej elementy transkulturowe. Autor chciałaby prześledzić genezę i ogólną formę tego typu spektakli, a także chciałby przeanalizować własne zaangażowanie performatywne.

WYDARZENIA

TOWARZYSZĄCE

Spektakl *OJEJA! albo o dziewczynce, która nie знаła własnego imienia*

„OJEJA! albo o dziewczynce, która nie znała własnego imienia” to najnowsze przedstawienie duetu Maria Wojtyszko - Jakub Krofta, twórców wielokrotnie nagradzanych spektakli “Piekło - niebo” czy “SAM - przygotowanie do życia w rodzinie”. Przedstawienie stawia pytania o to, co nazywamy sukcesem a co porażką, czy jedyną drogą do szczęścia jest nieustanny rozwój i czy rzeczywiście wszystko da się ulepszyć?

Tekst i reżyseria: Jakub Krofta, Maria Wojtyszko

Scenografia: Matylda Kotlińska

Muzyka: Grzegorz Mazoń

Reżyseria światła: Alicja Pietrucka

Obsada: Grzegorz Borowski, Radosław Kasiukiewicz, Agata Kucińska,

Konrad Kujawski, Marta Kwiek, Anna Makowska-Kowalczyk,

Tomasz Maśląkowski, Grzegorz Mazoń, Edyta Skarżyńska.

7 kopuł Performance kaligraficzny w VR: Monika Marek-Łucka i Brody Neuenschwander

Jestem. Wyłaniam się z zupełnej ciemności i niepewnie naznaczam ją swoją obecnością. Kreślę pierwsze linie i odkrywam porządek czasu. Tworzę system i odkrywam jego złożoność. Uwalniam moje słowa i odkrywam twój głos. Zatracam się w niby-znakach i ...

Spotkanie dwóch artystów – Moniki Marek-Łuckiej oraz Brody'ego Neuenschwandera – w którym eksplorują gest kaligraficzny w technologii Virtual Reality. Performansowi towarzyszą improwizacje Marcina Krzyżanowskiego na wiolonczeli elektrycznej. Projekt jest częścią badań doktorskich Moniki Marek-Łuckiej prowadzonych na Wydziale Sztuki Nowych Mediów w PJATK w Warszawie.

Muzyka / improwizacja na żywo: Marcin Krzyżanowski
Czas trwania: 40 minut

To be(ep) or not to be(ep)?
Performance talk z robotem
Eugenius

Stanowiąc oczywisty obraz człowieka i jednocześnie sztuczną konstrukcję, roboty sprawiają, że ich rola staje się niejasna. Ich funkcja już od dawna nie ogranicza się do jednego, mechanicznego działania i może stać się punktem wyjścia do snucia wizji artystycznych karmionych mitami i wyobrażeniami. Czy na scenie teatralnej jest miejsce dla robotów?

Koncepcja i tekst: mgr Aga Błaszczak
Obsługa robota: General Robotics

TOWARZYSZACE

Warsztaty projektowania interaktywnego Arduino

Warsztaty mają za zadanie wprowadzić uczestników w świat robotyki na przykładzie platformy Arduino. Dodatkowo zaprezentowane będą możliwości związane z wykorzystaniem potencjału tej i podobnych platform m.in. na potrzeby autorskich live actów, koncertów czy performansów. Warsztaty przeznaczone są dla osób zaczynających swoją przygodę z Arduino.

Prowadzący:

Dariusz Jackowski – multiinstrumentalista, improwizator, specjalista w dziedzinach zastosowania systemów generatywnych w muzyce i programowania audio.

Olśnienie – doznanie światła Warsztaty reżyserii światła

Jak bardzo jesteśmy świadomi światła? Jak uchwycić to nieuchwytne medium jakim jest światło? Jak wykorzystać światło żeby zachwycić – olśnić?

Prowadząca:

Alicja Pietrucka – reżyserka i realizatorka światła. Od 2008 związana z Wrocławskim Teatrem Lalek. Od 2020 pedagoga wrocławskiej Filii AST w Krakowie. Współpracowałam m.in. z Janem Peszkiem, Michałem Deraltką, Markiem Zakosteckim.

WARSZTATY

Warsztaty muzyki organicznej

Jaka muzyka drzemie w każdym z nas? Jaka muzyka kryje się o otaczającej nas przestrzeni? Ciało, głos, rytm, oddech. Uczestnicy warsztatu nauczą się kreować przestrzenie dźwiękowe za pomocą własnych ciał i otoczenia z wykorzystaniem mikrofonów i prostych technik realizacji dźwięku.

Prowadzący:

Tomasz Lewandowski – kompozytor, pianista, aranżer.
Autor muzyki m.in. kilkudziesięciu produkcji teatralnych.
Od 2021 dyrektor Teatru Lalek Pleciuga.

Littera NOVA Warsztaty VR

Inspirując się fragmentem książki Italo Calvino „Opowieści kosmikomiczne”, studenci będą improwizowali krótkie etiudy, w których Lalką NOVA jest pismo i sam gest kreślenia znaków – zarówno w warstwie tekstualnej (semantycznej) jak i wizualnej (asemantycznej). Celem warsztatu jest zapoznanie studentów sztuk teatralnych i performatywnych z medium pisma jako środkiem ekspresji artystycznej.

Prowadząca:

Monika Marek-Łucka – text artist, projektantka i badaczka pisma.
Wykładowczyni na Polsko-Japońskiej Akademii Technik Komputerowych w Warszawie i Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu.

10.00– 10.15	w_w_v_lalka.nova Otwarcie Konferencji i intermedialnej instalacji 3D (Sala Czarna)
10.15– 10.45	Sprawczość rzeczy. Wykład powitalny: prof. Mirosław Kocur, Akademia Sztuk Teatralnych w Krakowie Filia we Wrocławiu (Scena Duża)
11.00– 11.45	Czytamy ruch – rozumiemy człowieka. O mechanizmach lustrzanych i przekraczaniu granic. Wykład mistrzowski: prof. Marek Kaczmarzyk, Uniwersytet Śląski w Katowicach (Scena Duża)
11.45– 12.45	MODUŁ 1: NOVA HISTORIA Lalka XXI wieku. Mistrzowski wykład inauguracyjny: prof. Marek Waszkiel, Akademia Teatralna im. A. Zelwerowicza w Warszawie Filia w Białymstoku (Scena Duża)
12.45– 13.15	przerwa kawowa
13.15– 13.45	Ślad pamięci jako animant. Prelekcja: dr Patrycja Terciak, Teatr Pinokio w Łodzi (Scena Duża)
13.45– 14.15	Potencjał współczesności klasycznych technik teatru lalek na przykładzie pracy ze studentami w ramach przedmiotu Gra aktorska pacynką. Prelekcja: dr Aleksandra Pejcz, Akademia Sztuk Teatralnych w Krakowie filia we Wrocławiu, (Scena Duża)

CZWARTEK

14.15–
14.45

Cyber pupos.

Prelekcja: prof. Rosario Perricone, Uniwersytet w Palermo, Akademia Sztuk Pięknych w Palermo (Scena Duża)

14.45–
15:45

przerwa obiadowa

15:45–
16:15

Virtual Puppets.

Prezentacja: mgr Monika Gerboc, Teatr Lalek w Zwickau (Scena Duża)

16:15–
16:45

PRESENT YOUR IDEA!

Sesja pitchingowa (Scena Duża)

16:45–
17:25
&
18:00–
18:40

Spektakl Zostałam sceną

reż. Monika Reks, Akademia Sztuk Teatralnych w Krakowie Filia we Wrocławiu (119)

17:30–
18:00

Apel wartości

Etiuda studentów białostockiej Filii Akademii Teatralnej im. A. Zelwerowicza w Warszawie
reż. Martyna Gajak
(051)

18.00–
19.00

Wystawa Lalka NOVA: studium postaci

Wernisaż wystawy plakatów i oprowadzanie kuratorskie: Monika Marek-Łucka, Polsko-Japońska Akademia Technik Komputerowych w Warszawie (foyer)

19.00–
20.00

Spektakl Staruszek

reż. Ewelina Ciszewska
(Sala Studio)

10.00– 10.45	MODUŁ 2: NOVY TEATR Lalka – Anatomie Niepokoju. Wykład mistrzowski: mgr Piotr Krajewski, WRO Art Center (Scena Duża)
10.45– 11.15	Rozwój przez równowagę. Prelekcja: dr Karol Suszczyński, Akademia Teatralna im. A. Zelwerowicza w Warszawie Filia w Białymstoku (Scena Duża)
11.15– 11.45	Zwierzęta – starzy-nowi bohaterowie na scenie teatru lalek. Prelekcja: mgr Agata Drwięga, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (Scena Duża)
11.45– 12.15	Nowa przestrzeń dla sztuk lalkarskich w teatrze immersyjnym. Prelekcja: Katarzyna Hora, studentka Akademii Sztuk Teatralnych w Krakowie Filii we Wrocławiu (Scena Duża)
12.15– 12.45	„Kolej na kobiety”: nowe spojrzenie na lalkarstwo. Prelekcja: dr Marzenna Wiśniewska, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu (Scena Duża)
12.45– 13.15	przerwa kawowa
13.15– 14.00	MODUŁ 3: NOVY AKTOR Lalka współczesna – zaćmienie jaźni. Wykład mistrzowski: Duda Paiva (Scena Duża)
14.00– 14.30	Quintland, ludzkie zoo: uprzedmiotowie- nie obnażonego ciała i teatralna praktyka personalizowania przedmiotów. Prelekcja: mgr Sofie Neu, Teatr Lalek Magdeburg (Scena Duża)

14.30–
15:00

**LALKA NOVA – Ciało Lalki
– Ciało jako Lalka.**

mgr Jessica Hölzl, Instytut Studiów Teatralnych
w Lipsku
(Scena Duża)

15:00–
15:30

Touch me, I want to feel your body.

dr Natalia Sakowicz, Akademia Teatralna im.
A. Zelwerowicza w Warszawie Filia w Białymstoku
(Scena Duża)

15:30–
16:00

**Monolog z lalką jako ważny etap
kształcenia zawodowego współczesnego
aktora teatru animacji.**

Prelekcja: mgr Nataliia Shapovalova, Narodowy
Uniwersytet Sztuki im. I.P. Kotłarewskiego w Charkowie
(Scena Duża)

16:00–
17:00

przerwa obiadowa

17:00–
17:30

Hybryda

Etiuda studentów białostockiej Filii Akademii
Teatralnej im. A. Zelwerowicza w Warszawie
reż. Oskar Lasota
(124)

17.30–
18.30

**Przedstawienie zwierząt w sztuce
w duchu ekokrytyki.**

Panel dyskusyjny z udziałem gości.
Prowadzenie: mgr Agata Drwiega
(Scena Duża)

18.30–
19.10

Spektakl Poktóc się ze mną

Spektakl studentów wrocławskiej Filii Akademii
Sztuk Teatralnych im. S. Wyspiańskiego w Krakowie:
reż. Julia Bochenek i Miłosz Broniszewski
(028)

20:00–
21:30

Wystawa Anatomie Niepokoju
(WRO Art Center)

09:30– 10:00	Wzorowa Etiuda studentów białostockiej Filii Akademii Teatralnej im. A. Zelwerowicza w Warszawie reż. Alex Gośławska (foyer)
10.00– 10:30	Wykorzystanie druku 3D w teatrze oraz geneza instalacji <w_w_v_lalka.nova>. Prezentacja: dr Mateusz Mirowski, dr Damian Banasz, dr Bartosz Zamarek, Akademia Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu (Scena Duża)
10:30– 11:00	MODUŁ 4: NOVE TECHNOLOGIE Czy AI mnie potrzebuje? Wykład mistrzowski: dr hab. Ewa Satalecka, Polsko-Japońska Akademia Technik Komputerowych w Warszawie (Scena Duża)
11.00– 11:30	U studni Jakubowej. Japoński teatr nō na nowo. Wykład gościnny: dr Jakub Karpoluk, Polsko-Japońska Akademia Technik Komputerowych w Warszawie (Scena Duża)
11.30– 12:00	V-raj Prelekcja: dr Michał Jarmoszuk, Akademia Teatralna im. A. Zelwerowicza w Warszawie Filia w Białymstoku (Scena Duża)
12.00– 12.30	Lalki 4.0 – Muzeum bez ścian. Wystawa niewystawialna. Prelekcja: dr Mareike Gaubitz, Niemieckie Forum Sztuki Lalkarskiej (Scena Duża)
12.30– 13.00	przerwa kawowa

13.00– 14.00	7 kopuť Performans kaligraficzny w VR Monika Marek-Łucka i Brody Neuenschwander (Sala Studio)
14.00– 14.45	Czy w ludzkiej świadomości jest miejsce, gdzie nie sięga inwigilacja? Nowe Horyzonty w Nowych Mediach. Wykład mistrzowski: prof. Ellen Pearlman, Nowa Szkoła Badań Społecznych w Nowym Jorku (Scena Duża)
14.45– 15.45	MODUŁ 5: TEATR BEZ CZŁOWIEKA? Teatr Dream Adoption Society w metavers Wykład mistrzowski: mgr Krzysztof Garbaczewski (Scena Duża)
15:45– 16:15	Lalka ulepszona: wykorzystanie technologii 3D w praktyce lalkarskiej. Prelekcja: mgr Juraj Bako, Akademia Sztuk Scenicznych w Bratysławie (Scena Duża)
16:15– 16:30	To be(ep) or not to be(ep)? Performance talk z robotem Eugenius, mgr Aga Błaszczak & General Robotics (Scena Duża)
16:30– 17:30	przerwa obiadowa
17:30– 18.30	(Re)Definicje performatywności lalki i materii. Panel dyskusyjny podsumowujący Konferencję z udziałem gości. Prowadzenie: dr Marzenna Wiśniewska (Scena Duża)
19:00– 20:00	w_w_v_lalka.nova Performatywne zamknięcie intermedialnej instalacji 3D (Sala Czarna)

SOBOTA

NIEDZIELA

10:00–
16:00

Warsztaty muzyki organicznej

prowadzenie: Tomasz Lewandowski (Teatr Pleciuga)
(027, AST)

11:00–
14:00

Warsztaty VR: Littera NOVA

prowadzenie: Monika Marek-Łucka (PJATK)
(Sala Studio, AST)

10:00–
16:00

Warsztaty projektowania interaktywnego Adriuno

prowadzenie: Anita Jackowska, Dariusz Jackowski
(Centrum Technologii Audiowizualnych)

12:30–
14:00

Warsztaty reżyserii światła

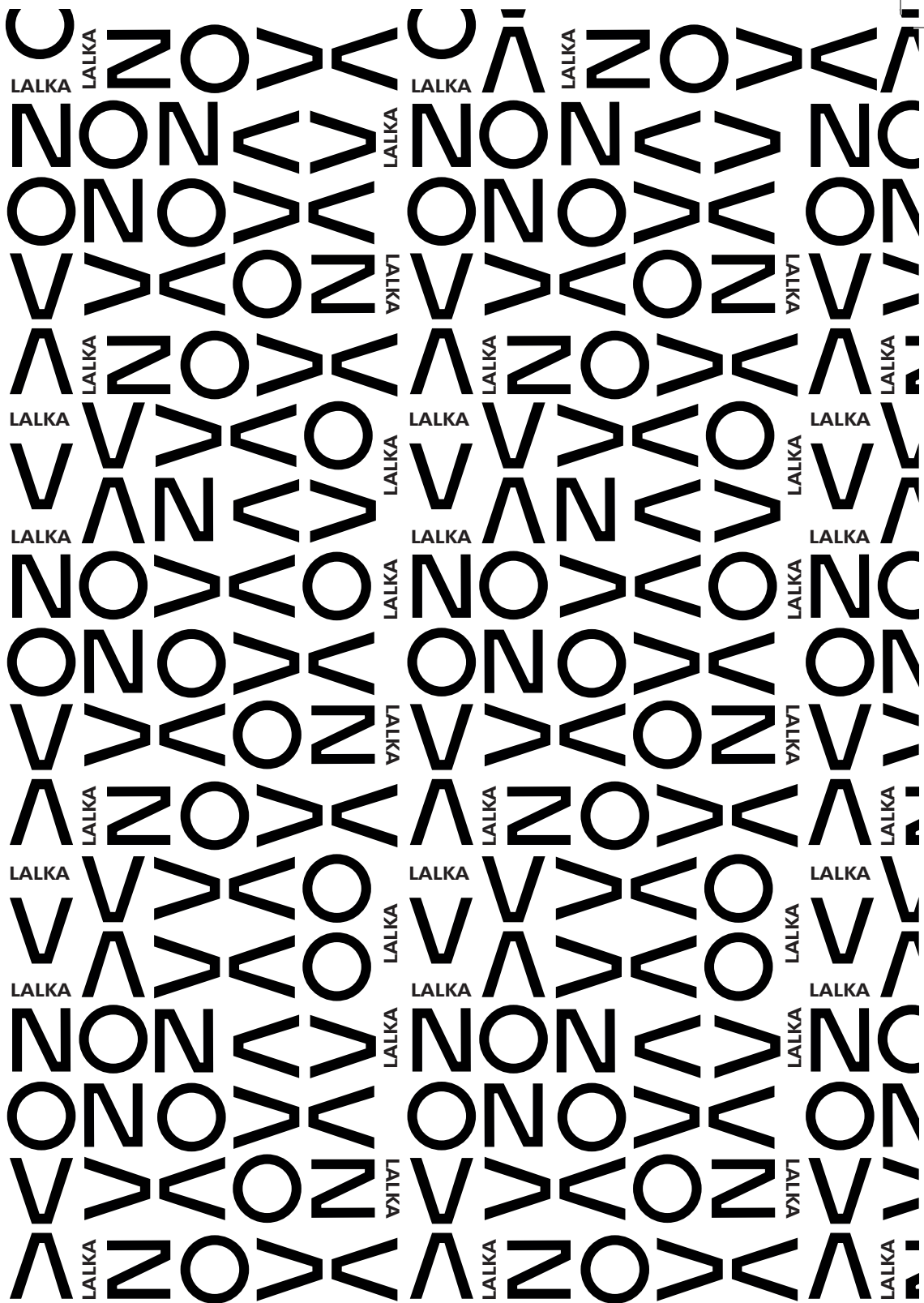
prowadzenie: Alicja Pietrucka (WTL)
(Wrocławski Teatr Lalek, Scena Duża)

15:00

Spektakl *OJEJA! albo o dziewczynce, która nie знаła własnego imienia*

reż. Jakub Krofta, Maria Wojtyszko
(Wrocławski Teatr Lalek)

07.11

LALKA

NOVA